[2018] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 403

ਰਿਲਾਇੰਸ ਜਨਰਲ ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ

ਬਨਾਮ

ਸ਼ਾਲੂ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 767 ਸਾਲ 2018)

2 ਫਰਵਰੀ, 2018

[ਦੀਪਕ ਮਿਸਰਾ, ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ, ਏ. ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ ਅਤੇ ਡਾ. ਡੀ. ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੁਡ, ਜੱਜ]

ਮੋਟਰ ਹਾਦਸਾ ਐਕਟ, 1988 – ਮੁਆਵਜ਼ਾ – ਮੋਟਰ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ 42 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਾਲੇ ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ (ਵਪਾਰੀ) ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ – ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਲਈ 30% ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ – ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਇਨਸ਼ਿਊਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀ ਕਿ ਮੌਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਜੋ ਆਯ ਕਰ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਸੀ – ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ: ਜੇ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਸੀ ਤਾਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਖਾਰਿਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ – ਕਿਉਂਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਹਾਦਸੇ ਸਮੇਂ 42 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ 30% ਦੇ ਬਦਲੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵੱਲ 25% ਦਾ ਵਾਧਾ ਸਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇੱਕ ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ (ਵਪਾਰੀ) ਜਿਸਦੀ ਉਮਰ 42 ਸਾਲ ਸੀ, ਇਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਾਹਨ ਦੇ ਡ੍ਰਾਈਵਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ, ਜਿਸਦਾ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਲਈ 30 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 30,26,810 ਰੁਪਏ ਤੈਅ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਜੋ ਆਯ ਕਰ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸੀ, ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਸੁਣੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ
ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: 1. ਕਿਉਂਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੀ ਦੀ ਉਮਰ 42 ਸਾਲ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 25% ਦਾ ਵਾਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਗਣਨਾ ਕੀਤੇ 30% ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਬਦਲੇ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੀ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ (2010-11 ਦੇ ਆਯ ਕਰ ਰਿਟਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ)...

2011-12 ਅਤੇ 2012-13 ਦੇ ਆਯ ਕਰ ਰਿਟਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮਰਨ ਵਾਲੀ ਦੀ ਆਮਦਨ ਰੁਪਏ 1,81,500 ਹੋਵੇਗੀ। ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਲਈ 25% ਦਾ ਵਾਧਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਆਮਦਨ ਰੁਪਏ 2,26,875 ਹੋਵੇਗੀ। ਇਕ ਚੌਥਾਈ ਹਿੱਸਾ ਵੱਖਰੇ ਖਰਚੇ ਵਜੋਂ ਘਟਾ ਕੇ, ਸਾਲਾਨਾ ਨੁਕਸਾਨ 1,70,156 ਰੁਪਏ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। 14 ਦੇ ਗੁਣਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ, ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਕੁੱਲ ਰਕਮ 23,82,187 ਰੁਪਏ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮੈਡੀਕਲ ਖਰਚੇ ਲਈ ਰੁਪਏ 3,14,335 ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਪ੍ਰਣਯ ਸੇਥੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੁਪਏ 70,000 ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ (ਰੁਪਏ 15,000), ਸੰਬੰਧ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ (ਰੁਪਏ 40,000), ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸ੍ਕਾਰ ਦੇ ਖਰਚੇ (ਰੁਪਏ 15,000) ਦੇ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕੁੱਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰੁਪਏ 27,66,522 ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਦਾਅਵੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 9% ਸਾਲਾਨਾ ਵਿਆਜ ਮਿਲੇਗਾ। ਵੰਡ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। **[ਪੈਰਾ 4 5][405-ਜੀ-ਹੈ; 406-ਏ-ਬੀ]**

ਨੇਸ਼ਨਲ ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਣਯ ਸੇਥੀ (2017) 13 ਸਕੇਲ 12 - ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਮਾਮਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹਵਾਲਾ

(2017) 13 ਸਕੇਲ 12 ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 4, 5

ਨਾਗਰਿਕ ਅਪੀਲ ਹੱਕਮਾਨੀ: ਨਾਗਰਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 767 ਸਾਲ 2018।
ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 24.05.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ, ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 343 ਸਾਲ 2016 ਵਿੱਚ।
ਮਿਸ਼ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਮਹਤਾ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲ ਕਰਣ ਵਾਲੇ ਲਈ।
ਸਯਦ ਮਹਿਦੀ ਇਮਾਮ, ਭੋਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਤਲਬ੍ਰੀਜ਼ ਅਹਿਮਦ, ਜਾਵੇਦ ਮੁਜ਼ੱਫਰ, ਡੀ. ਕਿੱਤਰ, ਸਲਾਹ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ.
ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਡਾ. ਡੀ. ਵਾਈ. ਚੰਦਰਛੂਦ, ਜੇ।

1. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਮੋਟਰ ਹਾਦਸੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਦਾਲਤ (ਮੈਕਟ) ਦੇ ਐਵਾਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ।
2. ਨਰਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਮੌਤ 14 ਸਤੰਬਰ 2013 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ. ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੋਟਰ ਵਹੀਬ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਜੋਖਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬੀਮਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ. ਨਿਰਭਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਕਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ. ਅਦਾਲਤਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਦਸਾ ਅਪਰਾਧ ਵਾਹਨ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਰਿਲਾਇੰਸ ਜਨਰਲ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ. ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਲੂ ਸ਼ਰਮਾ

[ਡਾ. ਡੀ. ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂਦ, ਜੇ.]

30,26,810 ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਸਾਲਾਨਾ 9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ. ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿਚ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਗੁਆਚਣ ਵੱਲ 30 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

3.ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 30 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਗ ਵਿਖੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਮਹਿਕ ਕੇਬਲ ਨੈੱਟਵਰਕਸ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੀ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਵੇਲੇ ਉਹ 42 ਸਾਲ ਦੇ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 2010-11, 2011-12 ਅਤੇ 2012-13 ਦੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉਸਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਏਗਾ, ਜਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

4.ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਣਯ ਸੇਠੀ1 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾ ਦਿੱਤਾ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

“(iv) ਜੇਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਾਲਾ ਸੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤਨਖਾਹ 'ਤੇ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਥਾਪਤ ਆਮਦਨ ਦਾ 40% ਦਾ ਵਾਧਾ ਵਾਰੰਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ 40 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ 40 ਤੋਂ 50 ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ, ਉੱਥੇ 25% ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ 50 ਤੋਂ 60 ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ, ਉੱਥੇ 10% ਦਾ ਵਾਧਾ ਗਣਨਾ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤਰੀਕਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। "ਸਥਾਪਿਤ ਆਮਦਨ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਟੈਕਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਆਮਦਨ।"

ਕਿਉਂਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ 42 ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਗਣਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ 30% ਦੀ ਬਜਾਏ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 25% ਦਾ ਵਾਧਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ।
5.ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ (2010-11, 2011-12 ਅਤੇ 2012-13 ਦੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ) 1,81,500 ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ। ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ 25% ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਜੋੜਨ 'ਤੇ, ਆਮਦਨ 2,26,875 ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਿੱਜੀ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ ਰਕਮ ਕੱਟ ਕੇ,

[1] (2017) 13 ਸਕੇਲ 12

ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਨਿਰਭਰ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ 1,77,156 ਰੁਪਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ. 14 ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨਿਰਭਰਤਾ ਦਾ ਕੁੱਲ ਘਾਟਾ 23,82,187 ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ. ਅਦਾਲਤਨੇ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਵੱਲ 3,14,335 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ. ਪ੍ਰਾਨਯ ਸੇਠੀ (ਸਪਪਾ) ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਮੁਖੀਆਂ (15,000 ਰੁਪਏ) ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਮੁਖੀਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ 70,000 ਰੁਪਏ ਜੋੜਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਲਏ ਗਏ ਹਨ, ਰੁਪਏ (40,000 ਰੁਪਏ) (15,000 ਰੁਪਏ). ਇਸ ਲਈ ਕੁੱਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 27,66,522 ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਹੈ ਜਿਸ' ਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਵਿਆਜ @ 9% ਪੀ.ਏ. ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ. ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ. ਅਦਾਲਤਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ. ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਡਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

6. ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ 12 ਅਗਸਤ 2016 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:

“ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰੋ।

ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਵਜੋਂ 30% ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਛੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ 75% ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਰਹੇਗੀ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਅੱਠ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਸਹੀ ਤਸਦੀਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 12 ਅਗਸਤ 2016 ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਢਵਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਮੌਜੂਦਾ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੱਕਦਾਰ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ **ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ**

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ